

ชื่อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาเครื่องมือวัดการแสดงออกทางอารมณ์ในญาติผู้ดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทไทย
ผู้เขียน	นางจิราภรณ์ สรรพวีรวงศ์
สาขาวิชา	การพยาบาล (นานาชาติ)
ปีการศึกษา	2549

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเครื่องมือวัดการแสดงออกทางอารมณ์ในญาติผู้ดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทไทย เริ่มจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและสัมภาษณ์จากคำถามถึงโครงสร้างในญาติผู้ดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทจำนวน 10 ราย โดยเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเฉพาะเจาะจง มีการบันทึกเทปและถอดคำพูดผู้ให้ข้อมูลแบบคำต่อคำวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาตามหลักการของ thematic analysis นำผลที่ได้มาสร้างแบบสอบถามและใช้ในการทดสอบคุณภาพของเครื่องมือกับกลุ่มตัวอย่างคือญาติผู้ดูแลโรคจิตเภทรวม 566 คน และผู้ป่วยจิตเภทรวม 37 คน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่มารับบริการผู้ป่วยนอกจากโรงพยาบาลจิตเวชทั้ง 4 ภาคของประเทศไทยคือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือภาคกลางและภาคใต้ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นญาติผู้ดูแลนอกจากตอบแบบวัดการแสดงออกทางอารมณ์ในญาติผู้ดูแลของผู้ป่วยโรคจิตเภทไทย (TEES) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแล้วยังตอบแบบวัดภาวะสุขภาพจิต (GHQ-28) แบบวัดทัศนคติ (Adjective Checklist) ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ป่วยจิตเภทตอบแบบวัดการวิพากษ์วิจารณ์ (Perceived Criticism Scale) การวิเคราะห์องค์ประกอบของแบบวัดการแสดงออกทางอารมณ์ในญาติผู้ดูแลของผู้ป่วยโรคจิตเภท

ไทย(TEES)โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบ(factor analysis) มีความเหมาะสมสอดคล้องกับข้อคำถามและเครื่องมือวัดการแสดงออกทางอารมณ์ในญาติผู้ดูแลของผู้ป่วยโรคจิตเภทไทยมี 49 ข้อ โดยมี 7 องค์ประกอบคือ การวิพากษ์วิจารณ์ (critical comments) (7 ข้อ) การแสดงความเป็นมิตร (hostility) (8 ข้อ) การแสดงความอบอุ่น(warmth) (7 ข้อ) การก้าวก่ายทางอารมณ์ (emotional over-involvement) (5 ข้อ) การแสดงความชื่นชม (positive remark) (7 ข้อ) การควบคุมทางอารมณ์ (emotional regulation)(7 ข้อ) และการห่างเหินทางอารมณ์ (emotional under-involvement) (8 ข้อ) สำหรับการทดสอบคุณภาพของเครื่องมือได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบ ผลพบว่าโครงสร้างมีความสอดคล้องกัน เมื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือโดยการวิเคราะห์หาดัชนีความตรงตามเนื้อหา (content validity) ผลพบว่าได้เท่ากับ .88 สำหรับการทดสอบความตรงเชิงลู่เข้า (convergent validity)ของเครื่องมือโดยทดสอบสมมุติฐานกับลักษณะของกลุ่มตัวอย่างพบว่ามีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเรื่องระดับการช่วยเหลือตนเองของผู้ป่วยกับการวิพากษ์วิจารณ์ การแสดงความเป็นมิตร การก้าวก่ายทางอารมณ์ และการห่างเหินทางอารมณ์ และมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเรื่อง ระดับการช่วยเหลือตนเองของผู้ป่วยกับการแสดงความอบอุ่น การแสดงความชื่นชม และการควบคุมทางอารมณ์ การทดสอบความเที่ยงขององค์ประกอบย่อยของเครื่องมือพบค่าดัชนีความเที่ยงขององค์ประกอบย่อยมีค่าอยู่ในระดับสูง ($\alpha = .75 - .91$) กล่าวโดยสรุปเครื่องมือที่สร้างมีคุณภาพและสามารถนำไปใช้วัดการแสดงออกทางอารมณ์ในญาติผู้ดูแลของผู้ป่วยโรคจิตเภทไทยได้

Thesis Title   Development of a Thai Expressed Emotion Scale (TEES) for Family
Caregivers of Schizophrenic Patients

Author   Mrs Jiraporn Sunpaweravong

Major Program Nursing (International Program)

Academic Year 2006

ABSTRACT

The purpose of this study was to develop an instrument for assessing the expressed emotions (EE) of family caregivers of people with schizophrenia in a Thai context. Both qualitative and quantitative methods were applied in this study. Initially the scale was developed by integrating a thorough literature review with in-depth interviews with 10 Thai family caregivers of people with schizophrenia. Seven themes resulted from this thematic analysis. Five themes agreed with previously identified components of EE (criticism, hostility, positive remarks, warmth and emotional over-involvement) and two additional culture-specific EE themes were also

identified (emotional under-involvement and emotion regulation). Following the identification of the themes of the instrument, specific questions were formulated for each theme following the steps of DeVellis (1991). For psychometric testing procedures, the subjects were recruited from psychiatric hospitals in the four main regions of Thailand. A sample of 566 caregivers completed the TEES, the General Health Questionnaire and the Adjective Checklist. Thirty seven patients receiving care from the caregivers were asked to complete the Perceived Criticism Scale. The exploratory factor analysis fit the pooled TEES items and provided valid evidence concerning the constructs of the TEES, which consisted of 49 items and explained a total variance of 52.74 % which was extracted as the component of the TEES.

The psychometric properties of the TEES included (1) a content validity index of .88, (2) construct validity - factor analysis provided evidence to support the constructs of the TEES (3) support for the hypotheses that patients whose caregivers were high in hostility, critical comments, emotional over-involvement, and emotional under-involvement had worse self care; while patients whose caregivers were high in warmth, positive remarks and emotional regulation had better self care (4) good internal consistency of the seven factors, with alphas ranging from

.75 - .91. Initial psychometric testing suggests that the Thai Expressed Emotion Scale (TEES) provides a psychometrically sound measure of EE in family caregivers of people with schizophrenia in the Thai culture and context.